

УДК 82.091

Волошина С. – ст. гр. ОТП-111

Технічний коледж Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

ТВОРЧА ДРУЖБА ДВОХ «ВЕЛЕТНІВ УКРАЇНСЬКОЇ ПРОЗИ» – БОГДАНА ЛЕПКОГО І ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Науковий керівник: викладач-методист, спеціаліст вищої категорії
Літвінюк О.В.

Богдан Лепкий – визначне ім'я в українській літературі. Відомий як талановитий поет, прозаїк, перекладач, літературознавець і видавець. Народжений 9.11.1872 р. в с. Крегульці на Поділлі, письменник мав великий вплив на формування української літератури на західноукраїнських землях, зокрема на творчість Василя Стефаника. Неперевершений майстер соціально-психологічної новели, Стефаник вмів спостерігати і глибоко переживати все бачене й почуте, що й надавало його новелам того болю, що «гримів, як музика Бетховена». Саме його Богдан Лепкий назвав митцем, що «розширює державу мужицької душі».

Познайомились вони 1899 р. у Кракові, де на той час Богдан Лепкий працював викладачем Ягеллонського університету, а В.Стефаник навчався на медичному факультеті цього ж університету. Тут, в помешканні Лепкого, сходилась українська студентська громада. Приходив сюди і Стефаник. Ця зустріч поклала початок великій творчій дружбі двох митців. Вона тривала майже 40 років, до дня смерті Василя Стефаника, і дала могутній початок для їхньої літературної творчості. Саме Лепкий своїми публікаціями про Стефаника, водночас з Іваном Франком, заклав основи наукового сприйняття новелістики свого побратима не лише в українській літературі, а й сприяв ознайомленню із його творами світового читача.

Богдан Лепкий протягом всього життя цікавився творчістю Василя Стефаника: написав ряд літературно-критичних статей, розвідок, спогадів. Серед статей найвідоміші: «Василь Стефаник. Літературний нарис», фрагмент з праці «Чим жива українська література?», «Василь Стефаник (3 нагоди його 50 уродин)», «Вечір з творів Василя Стефаника у Кракові 7 листопада 1937 р.»; фрагмент з праці «Наше письменство. Короткий огляд української літератури від найдавніших до теперішніх часів»; спогади: «У Коломиї», «Перші відвідини», «Поезія і проза», «Два селянські сини». Дійшли до нашого часу листи Богдана Сильвестровича до Стефаника, які протягом радянських часів ретельно приховувалися від читача. Одночасно навіть найменші згадки у листах чи спогадах Стефаника про автора «Мазепи» заборонялися, викреслювалися із його творів. І лише у наш час завдяки титанічній праці професора, лауреата премії імені братів Лепких Федора Погребенника невідомі матеріали дійшли до читача.

Висновок: творча дружба двох велетнів української літератури збагатила наше мистецтво слова чудовими творами, літературно-критичними статтями, спогадами, листами, а також входженню їх творів в польську та чеську літературу.